

Slovo starostu

Nové priestestie a investície do školstva

Ani sme sa nenazdali a už nám ubehol ďalší rok, rok 2017. Napriek rôznym svetovým a národným zmenám, chcem sa v nasledujúcich riadkoch zamyslieť, čo priniesol občanom Červenice pri Sabinove. Okrem bežných úloh na úseku správy obce je našou snahou zrealizovať každoročne nejakú investíciu, ktorá pomáha zvýšiť kvalitu života v obci. Tou najvýznamnejšou bola rekonštrukcia železničného priestestia so zabezpečením. Na Slovensku je približne 2 600 železničných priestestí, z toho je 1 300 nezabezpečených. V tomto roku sa

na celom Slovensku zrealizovalo 24 priestestí, vrátane tohto nášho. Snaha vybudovať zabezpečené priestestie zo strany obce siaha už desaťročie dozadu a vyústila vydaním stavebného povolenia v roku 2014. Celá investícia vrátane obchádzkovej trasy bola v režii investora - Železníc SR. Obec hradila úpravu miestnej komunikácie od cesty I. triedy po uvedené priestestie. Touto cestou sa chcem poďakovať Železniciam SR a ministerstvu dopravy za realizáciu rekonštrukcie. V čase prípravy novín prebiehajú skúšky elektrických zariadení a v priebehu mesiacov január a február bude zrealizované kolaudačné konanie. Dúfam, že stavba bude skvelým darčekom nielen pre ľudí žijúcich v tejto časti, ale aj ich návštevníkov. Verím, že rýchlo zabudneme na nepríjemnosti, ktoré vznikli počas výstavby, hlavne v súvislosti s obchádzkovou trasou.

MODERNÉ PRIESTORY PRE DETI

Ďalšou oblasťou, na ktorú sme sa zamerali pri investíciách, je školstvo. Tam sme riešili dva problémy a to nedostatočnú kapacitu a nie veľmi vyhovujúce priestory materskej školy (MŠ), a tiež chýbajúcu kuchyňu a jedáleň v základnej škole. Z tohto dôvodu sme si objednali projektovú dokumentáciu pre dvojtriednu MŠ s kuchyňou a jedáleňou s kapacitou aj pre ZŠ. Nepredpokladali sme, že to bude až toľko metrov štvorcových, avšak po akceptovaní všetkých noriem (povinné metre štvorcové na hranie jedného dieťaťa, na spanie, maximálny

počet detí na jedno WC, samostatné sklady pre jednotlivé komodity...), musí mať stavba minimálne takéto rozmery. Treba povedať, že slovenské normy prevyšujú povinné normy v okolitých krajinách, aj v západnej Európe. Napríklad v Rakúsku je počet detí na jedno WC desať, u nás maximálne päť. Taktiež tam nemusí byť spálňa, stačí iba kútik v herni, takže MŠ s rovnakou výmerou má v Rakúsku kapacitu 75 detí a u nás maximálne 50 detí. Na druhej strane, je to investícia pre naše deti a na niekoľko desaťročí. Veľmi často dostávam veľa otázok od mnohých občanov, prečo je to také veľké. Norma určuje nielen metre štvorcové, ale aj obostavaný priestor v metroch kubických na jedno dieťa. Od dvojposchodového variantu sme ustúpili z dôvodu bezpečnosti. Hlavne pri požiari a silnom zadymení nie je jednoduché evakuovať zvlášť takéto malé deti. V našom prípade sú z každej herne aj spálne dva únikové východy, pričom jeden smeruje do vonkajšieho priestoru. O finančné prostriedky sme žiadali z európskych fondov, avšak neúspešne, preto sme sa rozhodli pustiť do výstavby z vlastných finančných prostriedkov, iných zdrojov a čiastočne aj svojpomocnou výstavbou.

V roku 2017 sa nám podarilo zrealizovať prechod pre chodcov a chodník okolo cesty I/68 v časti Pod Briežkami.

ČO NÁS ČAKÁ V ROKU 2018?

Budeme v prvom rade pokračovať vo výstavbe MŠ, je potrebné dokončiť multifunkčné ihrisko a chceme osvietiť prechody pre chodcov. Niektoré projekty sú v procese schvaľovania, takže ich nebudem konkretizovať, aby som nedával falošné nádeje. V auguste 2018 nás čakajú oslavy 740. výročia I. písomnej zmienky o obci.

Na záver vám chcem popriať k blížiacim sa Vianočným sviatkom veľa zdravia, šťastia, pokoja v kruhu rodiny a do nového roka len to najlepšie.

Ing. Pavol Spodník
starosta obce

Vzdelávanie aj poznávaním regiónu a Slovenska

Škola v našej obci je neplnoorganizovaná školou s prvým stupňom ZŠ. Okrem tradičného vzdelávania uplatňujeme aj zážitkové formy učenia mimo školských priestorov. Spoločne poznávame najbližšie okolie formou školských výletov – napríklad Hanigovský hrad, Kamenický hrad, Pieniny, Ľubovniansky hrad, múzeum v Sabinove. Zo vzdialenejších krás to boli napríklad Bardejovské Kúpele, Košice, Spišský hrad, jaskyňa Domica, hrad v Kežmarku. Aj v hlavnom meste Bratislave nájdete po nás stopy, navštívili sme dokonca aj prezidenta SR Andreja Kisku. Sme veľmi radi, že najvyššie pohorie Slovenska, Vysoké Tatry, sme mohli detailnejšie spoznať počas školy v prírode na každodenných túrach. Naším domovom sa na týždeň stal Nový Smokovec.

Ani kultúra nám nie je vzdialená a nikdy si nenecháme ujsť premiéru divadelných predstavení pre deti v Divadle Jonáša Záborského v Prešove. Veľmi dobre nás už poznajú v detskej knižnici Slniečko v Prešove a v sabinovskej knižnici. Minulý školský rok sme pridali základný plavecký výcvik pre žiakov 3. a 4. ročníkov pod profesionálnym vedením plaveckej školy Nemo z Prešova. Pekné spomienky máme aj na adrenalínové ukážky Dobrovoľného hasičského zboru v Červenici priamo u nás na školskom dvore. Ďalšia spoločná akcia s domácimi hasičmi ešte len čaká na svoju realizáciu, keďže nie sme pánmi počasias.

Hasiči na návšteve školy.

z Červenice aj deti z neďalekej Jakubovej Vole. Žiaci majú možnosť školského stravovania v priestoroch materskej školy, kde si môžu pochutnať na školských obedoch, ktoré vychádzajú spod varešky kuchárky A. Bujňákovej. Chute tejto kuchyne sú mnohým dobre známe ešte z predškolského obdobia. K zmysluplnému tráveniu voľného času prispievajú aj krúžky v základnej škole. Športový krúžok vedie I. Kakaščíková, Z. Bujňáková zase krúžok šikovných rúk a hrajú angličtinu.

I. Kakaščíková, riaditeľka ZŠ

Nová posila v školskom roku 2017/2018 v podobe prváčkov.

Tieto formy majú nielen poznávaciu a edukačnú funkciu, ale prispievajú hlavne k utužovaniu kolektívu a vzájomnému spoznávaniu sa mimo priestorov školy. A to by ste sa čudovali, že na našich cestách sa niekedy navzájom nespoznávame. Sebavedomé a odvážne deti z priestorov ZŠ sa neraz menia na nasmelých „zajkov“ a deti, ktoré sú v škole tichšie, zrazu pod vplyvom nových zážitkov dostávajú krídla a preberajú vedúce pozície v kolektíve.

V tomto školskom roku sa v našej ZŠ vzdeláva 33 žiakov pod vedením Mgr. I. Kakaščíkovej v I. triede 1. a 3. ročníka a v II. triede 2. a 4. ročníka pod vedením Mgr. Z. Bujňákovej. Náboženskú výchovu vyučuje dekan – farár Doc. ThDr. Peter Sedlák, PhD. Nepedagogickým zamestnancom v škole je E. Čižmárová. Našími žiakmi sú okrem detí

KVAPKA KRVI

Dobrovoľný hasičský zbor v Červenici pri Sabinove v spolupráci
Národnou transfüznou stanicou SR

Vás všetkých pozýva na akciu

DARUJ KRV

Zachráň život

13. január

2018

(sobota)

Čakáme aj prvoďarcov!

Dôvody, prečo darovať krv:

- Možno práve ty zachrániš niekomu život
- Vykonáš dobrý skutok
- Spravíš niečo pre svoje zdravie
- Zistíš svoju krvnú skupinu
- Dostaneš občerstvenie a stravný lístok

Kde: Sála kultúrneho domu

Kedy: od 8.00 do 11.00 h

Podmienka: vek nad 18 rokov a váha min. 50 kg.

OSLÁVIME VÝROČIE OBCE

740. výročie prvej písomnej zmienky

V auguste budúceho roku oslávime 740. výročie 1. písomnej zmienky o obci. Obzrime sa v nasledujúcich riadkoch do histórie Červenice pri Sabinove a pozrime sa na najdôležitejšie fakty.

POLOHA

Červenica pri Sabinove leží uprostred Šarišského podolia, v hornej časti doliny Torysy, 6 km severozápadne od Sabinova. Centrálnokarpatský flyš tvorí odlesnený chotár na nivách, terasách a svahoch vyššej pahorkatiny. Má hnedé lesné, hnedozemné a nivné karbonátové pôdy. Stred obce sa nachádza vo výške 360 m n. m. a v chotári 345 - 654 m n. m. Celý červenický chotár má rozlohu 630 ha.

PRVÁ PÍ SOMNÁ ZMIENKA

Najstaršia priama a spoľahlivá správa o Červenici je z roku 1278. Vznikla pri darovaní územného majetku Ladislavom IV. Tekulovcom a Budunovmu synovi Andrejovi, ktorý daroval viaceré dediny za zásekmi vedľa Červenice «Verusalma».

Existuje aj písomná správa o Červenici z roku 1248. Je to listina, týkajúca sa územia za zásekmi v Šariši, ale táto listina je falzifikát, ktorý vznikol až v osemdesiatych rokoch 13. storočia a z roku 1288 sa zachoval jeho najstarší odpis jagerskou kapitulou.

VÝVOJ NÁZVU OBCE

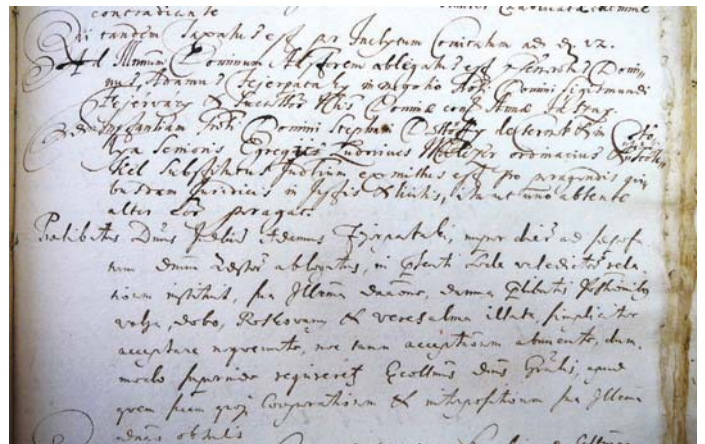
Červenica patrí k skupine starších slovenských dedín jestvujúcich pred 11. storočím. Je pravdepodobné, že hradisko južne od Jakubovej Vole patrilo obyvateľom tejto dediny pred uvedeným storočím. Pre dnešnú dedinu Červenicu pri rieke Toryse, sa uvádza maďarský názov Veresalma, teda v preklade názov znie Červená Jablň.

VLASTNÍCI MAJETKOV OBCE

Červenica bola od 60. až do začiatku 70. rokov 13. storočia vo vlastníctve šľachtica Čiža «Czyze-Cyze», na základe donácie kráľa Štefana V. Číž bol nesporne slovanského pôvodu a jeho predkovia starší vlastníci Červenice. Z toho vyplýva, že dedina jestvovala už pred polovicou 13. storočia. Čížov syn Štefan sa sťažoval pred kráľom Ladislavom IV., že sa iní šľachtici usilujú získať červenický majetok. V roku 1285 Ladislav IV. potvrdil Štefanovi, synovi Čiža, držbu Červenice, ktorú Štefan V. daroval jeho otcovi. Čížov syn Štefan bol však pre neustále znepokojovanie v držbe Červenice nútený v roku 1287 svoj majetok predať za 100 hrvien striebra Detrikovým synom, majiteľom Kamenice a Tekulovcom. Ďalšia časť majetku Čiža a jeho

synov v Červenici sa v roku 1288 dostala do vlastníctva abovského župana Juraja, syna Petra. V roku 1296 získali synovia Rikolfa, Kokoša a Ján, od synov Detrika výmenou za majetok Gibart v Abovskej župe majetkové podiely panstiev Kamenice a Červenice. Koncom zimy v roku 1306 si synovia už nebohého Rikolfa zo Spiša podelili majetky. Rikolf, posledný z jeho synov, ako svoj vlastnícky podiel na šarišských dedičných majetkoch, dostal okrem iných majetkov aj dedinu Červenica.

Z roku 1345 je zaznamenaný spor o hranice červenického chotára medzi rodinou Tarcajovou a augustiánmi z Veľkého Šariša. Rodina Fogasová je novým vlastníkom dediny v roku 1427. Kráľ Matej v darovacej listine z 25.7.1468 dáva Tomášovi Tarcajovi okrem iných majetkov aj Červenicu. Od roku 1558 Červenicu vlastnili Dežefiovci. Od začiatku 18. storočia sa vlastníkom červenických majetkov stáva Tomáš Dežefi, ktorý začal neskôr nosiť meno Sirmaj. Neskôr tu mali časť majetku Pěčiovci a v 19. storočí Dobaj. Po prvej svetovej vojne bola parcelácia. Dobaj si ponechal 250 jutár a ostatné pozemky rozpredal. V roku 1919 obyvatelia Červenice odkúpili Mihal'ku. Ostatnú časť Dobajovho majetku kúpil Ján Kobulský a Ján Fecko. Majiteľmi boli až do poštátneia (1948), kedy bol zriadený štátny majetok.

Listina z roku 1680. Ide o správu o spustošení dedín Jakubova Voľa, Dubovica, Rožkovany a Červenica cisárskym vojskom.

STAVEBNÝ VÝVOJ KOSTOLA

Kostol v Červenici bol postavený v románskom štýle bez veže. Kostol bol zasvätený svätému Martinovi, avšak z roku 1330 je známe patrocínium sv. Margity. O terajšom kostole je z prieskumu známe, že pochádzal z románskeho obdobia, mal obdĺžnikovú loď s malým kruhovým ukončením apsidy. Vchod do kostola bol z južnej strany, strop bol rovný z drevených trámov. Na južnej stene sa nachádzali dve okná románskeho typu, ukončené hore poloblúkom. Pod kostolom sa nachádzala krypta, ktorá je od polovice 20. storočia zamurovaná. Kostol bol postavený vedľa veže. Až stavebný zásah do objektu kostola, ktorým bol predĺžený, ho pripojil k veži. Pod stropom na severnej stene bola namaľovaná ladislavovská legenda. Autor červenickej ladislavovskej legendy je však neznámy. Okolo roku 1600 prebehla renesančná prestavba kostola. V roku 1636 sa kostol nachádzal v biednom stave, preto ho dal zemepán Dežefi opraviť a Sirmaj ho dokončil. V roku 1802 sa gróf Jozef Sirmaj postaral o opravu schátralého kostola, lenže po jeho smrti si opravy na starosť zobrali dedinčania a sabinovský farár Karol Ludvik, a na sviatok sv. Martina v roku 1805 bol požehnaný. V roku 1999 bola pôvodná sakristia zbúraná a na jej mieste bola postavená nová, ale s väčšími rozmermi.

**Obecné zastupiteľstvo
obce Červenica pri Sabinove
pozyva**

všetkých občanov obce na novoročné stretnutie
a spoločné privítanie
NOVÉHO ROKA na námestí pri kultúrnom dome

1.1.2018 o 17:00 hodine

- príhovor starostu obce
- krátke vystúpenie FS Dubina
- odpálenie ohňostroja

- varené víno
- novoročný punč
- teplý čaj

Stretneme sa a zaprajme si všetko dobré v novom roku 2018!

Obecné zastupiteľstvo v Červenci pri Sabinove
pozýva všetkých občanov na

Novoročný ples
6. januára 2018
(sobota)
do kultúrneho domu v Červenci pri Sabinove
so začiatkom o 18:00 hodine

V cene lístka je zahrnuté:

- darček pre každého pri vstupe
- káva
- večera
- 1 x tombola

cena lístka na osobu je
15 €

do tanca bude hrať hudobná skupina

SALAŠ

1. cena v tombole
AUTOMATICKÁ PRÁČKA

Lístky si môžete zakúpiť na OcÚ v Červenci pri Sabinove počas pracovnej doby do 29.12.2017

Kultúrno-športová komisia v Červenci pri Sabinove
vás pozýva na

KARNEVAL

ktorý sa uskutoční v nedeľu
11. februára 2018 - nedeľa
o 15.00 h

v kultúrnom dome v Červenci pri Sabinove.
Čakajú na vás súťaže a tombola.

Kultúrno - športová komisia pri OcÚ v spolupráci s DHZ
Vás pozýva na

9. ročník

**STOLNOTENISOVÉHO
TURNAJA**

Dňa 30.12.2017 (sobota)
o 13.00 hodine v KID

registrácia od 12.00 do 12.45 hod.

kategórie:

- ženy
- muži od 15 rokov
- deti do 15 rokov
- registrovaní hráči (min. 4 osoby)

Cezpoňní - štartovné 1 €